

Handläggare
Hanna Röngren
Utvecklare
Socialförvaltningen

Svar på remiss av Enköpings kommuns Klimatstrategi 2027- 2030

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att ställa sig bakom förslaget till Klimatstrategi 2027-2030 och överlämnar beslutet till Kommunstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden har tagit emot remiss på Enköpings kommuns Klimatstrategi 2027-2030 och ombetts att lämna synpunkter på framtaget förslag.

Strategin är Enköpings kommuns gemensamma, strategiska plan för att skapa ett klimatsmart samhälle med livskvalitet för allt levande. Den beskriver de viktigaste och mest prioriterade strategiska åtgärderna som behövs för att minska utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser samt främja en hållbar utveckling.

Klimatstrategin bygger på nationella och lokala data som analyserats och vävts samman med aktuell forskning, politiska mål, beslutade hållbarhetslöften och lokala förutsättningar.

Strategin visar riktningen hur politik, förvaltning, näringsliv och kommuninvånare tillsammans kan ställa om mot en samordnad klimatomställning i enlighet med kommunfullmäktiges viljeinriktning.

Strategin beskriver den övergripande inriktningen och de långsiktiga mål Enköpings kommun strävar mot. Som komplement till strategin finns en strategisk handlingsplan som beskriver hur det ska uppnås genom konkreta åtgärdsområden, prioriterade åtgärder och ansvarsområden. Handlingsplanen ska ligga till grund för verksamhetsplanering och genomförande i berörda nämnder och bolag.

Strategin listar 9 utvecklingsområden som grundar sig i en nulägesanalys av kommunens utsläpp samt den målbild som visar vad som krävs för att Enköping ska bli klimatneutralt.

De 9 utvecklingsområden är;

- Hållbara transporter och mobilitet
- Hållbar och lokal energi
- Kolinbindning
- Cirkulär samhällsplanering och byggande
- Ledarskap som driver klimatomställningen
- Långsiktigt hållbar finansiering
- Digital omställning
- Engagerande och inkluderande kommunikation

Socialnämndens ansvar i klimatstrategin

De så kallade "mjuka nämnderna" med ansvar för skola, vård och omsorg, socialtjänst, kultur och idrott omfattas inte direkt i strategin. Nämnderna har ändå ett viktigt uppdrag i klimatomställningen genom att bidra där så är möjligt, till exempel vid val av transporter och energibesparande åtgärder.

Socialnämnden berörs av följande områden;

- Ställa krav på fossilfria transporter i upphandling enligt DRIV-modellen
- Stärk kompetensen i klimat och miljökrav i upphandling
- Ställa krav på klimatkompetens vid rekrytering till nyckelroller – exempelvis chefer, strateger, projektledare och andra roller med ansvar för styrning eller utveckling. Syftet är att säkerställa att ledande funktioner har förståelse för klimatutmaningar, kommunens mål och hur hållbarhetsfrågor integreras i verksamheten.

Ärendets beredning

Socialnämnden är remissinstans tillsammans med övriga kommunala nämnder och bolag. Förslaget har även skickats på remiss till externa aktörer så som närliggande kommuner, statliga myndigheter, intresseorganisationer och näringsliv.

Socialnämndens bedömning

Socialnämnden ställer sig bakom förslaget till Klimatstrategi 2027-2030 och anser de åtaganden som berör nämnden är rimliga. Nämnden överlämnar följande synpunkter.

Dokumentet med tillhörande bilagor är ett väl genomarbetat och ambitiöst dokument med högt ställda krav för att uppnå klimatneutralitet. Socialnämndens roll och ansvar i att bidra till strategins genomförande uttrycks vara relativt liten. Det kan ändå konstateras att nämnden och förvaltningen berörs direkt i ett antal mål samt som samverkanspart i ytterligare målområden vilket kan förväntas leda till en ökad arbetsbelastning utan tilldelade resurser för att arbeta med frågorna.

Nämnden ser frågorna som angelägna och bidrar utifrån bästa förmåga men vill poängtera att strategin berör frågor som socialnämndens verksamheter inte besitter kompetens inom.

Nämnden vill särskilt påtala målen om stärkt kompetens i klimat och miljökrav i upphandling samt kravställan om klimatkompetens vid rekrytering av nyckelroller.

Vid behov av upphandling används inköpsavdelningen för att säkerställa kvalitet och rättssäkerhet enligt gällande lagstiftningar. Nämnden anser att kompetens i klimat och miljökrav inte bör röra socialförvaltningens personal då de sällan hanterar upphandlingar på egen hand utan med stöd av stödfunktioner.

Avseende kravställan om klimatkompetens vid rekrytering av nyckelroller, så som chefer, strateger eller projektledare, anser nämnden att det inte är ett rimligt krav att ställa från kommunövergripande nivå. Nämndens verksamheter måste ges möjlighet att rekrytera utifrån de behov av kompetenser som efterfrågas för att bedriva verksamheten i enlighet med nämndens grunduppdrag.

Socialnämnden och förvaltningen omnämns inte i åtgärden om att *ställa om kommunens fordonsflotta till fossilfria alternativ*, varken som ansvarig eller

samverkanspart trots att förvaltningen har tillgång till fordon inom ett flertal verksamheter. Förvaltningen ser det som viktigt att involveras i omställningsprocessen i förhållande till innehav av fordon så det inte försvårar arbetet på sikt.

Förvaltningen har i svar på remiss om riktlinje för fordons- och drivmedelskrav i upphandling lämnat synpunkter på möjligheten att uppnå fossilfria transporter i enlighet med DRIV-modellen. Socialförvaltningens verksamheter har till viss del begränsade möjligheter att efterleva riktlinjens intentioner till följd av otillgänglighet av drivmedel vid långa tjänsteärenden. Förvaltningen bedriver även samhällsviktig verksamhet vid händelse av kris, katastrof eller krig då det behöver finnas tillgång till fordon med säker tillgång till drivmedel.

Ekonomiska konsekvenser

I planen framgår att åtgärder behöver extra medel, budgetäskanden, omfördelning av medel eller tillkommande resurser.

De åtgärder som påverkar socialnämnden väntas inte få någon direkt ekonomisk påverkan men kommer innebära ökat krav på deltagande och tillkommande arbetsuppgifter på befintliga personalresurser. I förekommande fall kan detta behöva prioriteras i förhållande till andra arbetsuppgifter och möjligheten att utföra nämndens grunduppdrag.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Klimatstrategin syftar till att stärka Enköpings kommuns arbete för att uppnå ett klimatsmart samhälle med livskvalitet för allt levande. Uppnås hela eller delar av strategins målsättning förväntas positiva miljömässiga konsekvenser.

Strategin kan däremot ses innehålla målkonflikter mellan klimatmål, mål för ekonomisk tillväxt, social hållbarhet och biologisk mångfald.

De tre hållbarhetsperspektiven, ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet har alla en påverkan på varandra som skapar synergieffekter tillsammans. Socialnämndens huvudsakliga ansvarsområde finns inom den sociala hållbarheten. Nämnden vill poängtera vikten av att även andra hållbarhetsdimensioner prioriteras, och inte enbart den ekologiska. Hållbarhetsarbetet behöver synkroniseras i det kommunövergripande

arbetet, utan att något av de 3 områdena blir mer prioriterat än de andra då de hänger tätt samman.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, 2025-09-10
- Remissutgåva Klimatstrategi 2027-2030, Enköpings kommun, KS §157/2025

Ansvariga tjänstepersoner

- Jonas Boman, förvaltningschef Socialförvaltningen
- Hanna Röngren, utvecklare Socialförvaltningen

Sändlista

- Kommunstyrelsen, för åtgärd